

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028

Rok akademicki 2024-2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia wychowawcza
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	II rok, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Anna Wańczyk-Welc
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anna Wańczyk-Welc

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

√ zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): Zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zaliczone zajęcia z „Wprowadzenia do psychologii”.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Przybliżenie problemów i zadań psychologii wychowania jako dyscypliny stosowanej.
C2	Charakterystyka wychowania, rozumianego jako wspieranie osoby w rozwoju, w różnych kontekstach społecznych i na poszczególnych etapach rozwoju.

C3	Przedstawienie różnych koncepcji i stylów wychowania, w sposób pozwalający na zidentyfikowanie ich praktycznych konsekwencji.
C4	Przygotowanie studentów do analizy psychologicznych podstaw wychowania, nauczania i rozwoju społecznego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu psychologii wychowania, jej specyfiki i procesów, ukierunkowaną na zastosowanie praktyczne w pracy z rodziną w różnych środowiskach wychowawczych, szczególnie w zakresie niesienia pomocy psychologicznej	K_W06 K_W09 K_W20
EK_02	samodzielnie rozpoznaje, planuje i realizuje typowe i nietypowe działania pomocowe w zakresie oddziaływań wychowawczych dla różnych rodzin, uwzględniając rodzaje dysfunkcji w rodzinie i kreatywnie kieruje rodziną jako pracą zespołu	K_U09 K_U12
EK_03	samodzielnie zorganizuje profilaktyczne działania wychowawcze na rzecz środowiska społecznego, twórczo używając warsztatu psychologa, promując wiedzę psychologiczną	K_K04 K_K10
EK_04	wykorzystując potencjał własny, przestrzega zasad etyki zawodowej i używa nabytych kompetencji zawodowych identyfikując i rozstrzygając dylematy wychowawcze, szczególnie w odniesieniu do osób doznających krzywdy i cierpienia	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Kształtowanie się psychologii wychowania – rys historyczny i podstawy teoretyczne.
Wychowanie w kontekście przemian poglądów na dziecko i dzieciństwo – od starożytności do czasów współczesnych.
Współczesna psychologia wychowania – definicja, funkcje, modele socjalizacji.
Wychowanie a rozwój – wzajemna relacja. Modele wychowania.
Style wychowawcze i ich praktyczne konsekwencje rozwojowe. Klasyczne i współczesne klasyfikacje stylów rodzicielskich.
Postawy rodzicielskie. Wybrane typologie postaw rodzicielskich.
Wpływ postaw rodzicielskich na rozwój dziecka – wybrane czynniki determinujące.
Kompetencje wychowawcze jako współczesny konstrukt w obszarze problematyki wychowania. Cechy osobowe kompetentnego wychowawcy.
Wymiary kompetencji wychowawczych i ich związek z błędami wychowawczymi.
Błędy wychowawcze – typologia, rodzaje.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Test kompetencji wychowawczych – samowiedza na temat własnych kompetentnych i niekompetentnych zachowań wychowawczych. Szczegółowa analiza wybranego błędu wychowawczego.
Zróżnicowanie środowisk wychowawczych człowieka na przestrzeni życia – rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła, małżeństwo i rodzina oraz środowisko pracy. Rola rodziców w systemie wychowania instytucjonalnego.
Praca psychologów wychowawczych: z rodzicami i rodziną, w szkole z uczniami i nauczycielami-wychowawcami. Psycholog jako diagnosta, trener i kreator w sytuacjach wychowawczych.
Wybrane problemy pracy psychologów wychowania: z dziećmi o nietypowym rozwoju, z dziećmi i młodzieżą z destrukcyjnymi zaburzeniami zachowania, pochodzących z grup mniejszościowych (uchodźcy, migranci, grupy mniejszościowe itp.)
Wybrane obszary oddziaływań wychowawczych: wychowanie zdrowotne i seksualne.
Wychowanie w kontekście zagrożeń współczesnego świata (m.in. social i mass media, gry komputerowe, dieta i zaburzenia odżywiania, substancje psychoaktywne).

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (studium przypadku, dyskusja, burza mózgów).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium zaliczeniowe	w., ćw.
EK_02	aktywność w trakcie zajęć	ćw.
EK_03	prezentacja - referat, aktywność, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: obecność na wykładach.
Ćwiczenia: kolokwium zaliczeniowe w formie testu (poprawna odpowiedź na minimum 60% pytań testowych) oraz aktywność w trakcie zajęć, analiza jakościowa odpowiedzi na pytania, analiza jakościowa samodzielnie przygotowanego referatu.
Kryteria oceny kolokwium pisemnego:
ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza,

z niewielką liczbą błędów)
 ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach,	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć, - przygotowanie do kolokwium, - przygotowanie referatu w formie prezentacji multimedialnej	5 5 8
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Liberska, H. i Trempała, J. (red)(2020). *Psychologia wychowania*. Wybrane problemy. Warszawa: PWN. (wybrane fragmenty)
 - wybrany aktualny artykuł naukowy o tematyce wychowawczej z czasopisma

Literatura uzupełniająca:

Brzezińska, A. (2020). *Psychologia wychowania*. W: J. Strelau (red.), *Psychologia*. Podręcznik akademicki. Tom 3, s. 227-257).
 Janicka, I., Liberska, H. (red.)(2020). *Psychologia rodziny*. Warszawa: PWN. (wybrane fragmenty).

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej